

[P. M. Dam.]

statsbudgettets holdbarhed, men også og ikke i mindre grad for nationens og den enkelte borgers livskraft i det hele taget. Jeg drister mig dog ikke til at springe ind i denne diskussion, skønt det kunne være fristende, da der næppe findes nogen del af det danske rige, der er mere ømfindelig og sårbar overfor valuta-, markeds- og andre svingninger end Færøerne. Vi har lige været, ja, er forsåvidt stadig inde i en forfærdelig økonomisk krise. Som ofte tidligere anført tabte vi $\frac{1}{3}$ af vor fiskerflåde under krigen. De tilbageværende to trediedele var forældede og krævede store summer til istandsættelse. Arbejdsløsheden, de gode salgs- og markedsforhold i tiden lige efter krigens ophør skabte et dynamisk krav hos fiskerbefolkningen efter skibe. Nye kunne ikke skaffes på en studs. Man var derfor henvist til at købe gamle skibe, hvis istandsættelse var så dyr, at de, når de var færdige til at tages i brug, faktisk var lige så dyre som, ja, ofte meget dyrere end nye skibe, og alligevel var det kun gamle skibe med en kort levetid.

Istandsættelsen af den efter krigen tilbageværende fiskerflåde, købet af de gamle skibe, inklusive reparationen, tappede det færøske samfund for så godt som alle under krigen opsparede reserver. Sålænge fiskeriet var godt, markedspriserne høje og afsætningsforholdene gode, gik det godt, men så kom omslaget. Kronens opskrivning i forbindelse med en stadig forøgelse af fisketilførslerne til markedet fra vore konkurrerende lande sænkede fiskepriserne, uden at der samtidig kompenseredes ved billigere indkøb, da en voldsom prisstigning på alle udrustningsartikler og forbrugsvarer satte ind. Koreakrigen chokerede fuldstændig trawlerfiskeriet ved Bjerneøen og i Beringshavet. En fordærvet saltlast og en pludselig stramning af kravene til fiskens kvalitet medførte, at en ikke ubetydelig del af mange skibes fangst blev praktisk talt usælgelig o. s. v., o. s. v. Alt dette medførte, at mange af skibsejerne og rederierne, der i forvejen

var overanstrengte og underfinansierede, og hvis skibe stod overfor store reparations- og klassificeringsudgifter, ikke kunne ride stormen af, men måtte bukke under. Mange af vore skibe ligger i dag brak på grund af kapitalmangel, andre kan ikke tages i brug uden først at have gennemgået et grundigt eftersyn og en kostbar klassificering. Her skorter det også på kapital.

Da en så betydelig del af vor fiskerflåde er taget ud af driften, har vi lidt under mangel på skibe til den relativt store fiskerbefolkning, hvorfor mange af vore fiskere har været nødt til at tage med engelske, norske og tyske fiskerskibe eller søge arbejde i den øvrige del af kongeriget og andre steder, hvor der har været en chance.

Jeg ved, at der næppe findes nogen mand, der er bedre kendt med den færøske kritesituation i alle dens faser end den højtærede finansminister. Jeg er ikke ukendt med, at det optager ham stærkt at finde vej frem til stabile og normale tider for vort fiskerierhverv, og det er jeg og alle færinger ham meget taknemlige for.

Den højtærede statsminister bebudede fremsættelsen af et forslag til oprettelse af en realkreditinstitution på Færøerne med de os tildelte sidste 10 Marshallmillioner som det faste fundament. Jeg takker den højtærede statsminister meget herfor. Den højtærede finansminister er formand for det udvalg, der har fået til opgave at etablere realkreditinstitutionen, og deri ligger den bedste garanti for, at man får det mest mulige ud af den. Men størstedelen af de 10 millioner er allerede i forvejen ydet eller bestemt som lån til forskellige livsvigtige formål, dog således at lånene, efterhånden som de tilbagebetales, skal indgå i realkreditinstitutionen. Skønt disse millioner er tænkt som dannende en garantifond for optagelse af 3—4 gange så store obligationslån, er jeg derfor — særlig da realkreditinstitutionen skal yde kredit både til boligbyggeri og til kommuner — bange for, at man ikke ved hjælp af denne kredit-